290994

Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

15 сентябрь, пайшанба, 1994 йил
Сотувда эркин нархда. № 181 (929)

ЁСИР АРАФОТ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

14 сентябрь куни Фаластин Озодлик Ташкилоти Ижроия Қўмитасининг Раиси Ёсир Арафот расмий ташриф билан Тошкентга келди.

Тошкент аэропортида уни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов ва ташқи ишлар вазири А. Комилов кутиб олди.

Ёсир Арафот журналистларнинг саволларига жавоб берди. Ушбу ташрифи Ўзбекистон билан Фаластин ўртасидаги ўзаро манфаатли муносабатларни ҳамда икки халқ орасидаги мавжуд дўстона алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилади, деб умид билдирди.

(ЎзА).

БУЮРТМА БАЖАРИЛДИ

Тошкентдаги "Малика" акционерлик бирлашмаси жамоаси масъул буюртмани бажарди.

Бу ерда октябрь ойи бошларида ўтказиладиган XII Осиё ўйинларида иштирок этадиган ўзбекистонлик спортчилар учун махсус кийим тикилди. Мустақил давлатимиз спортчилари халқаро мусобақаларда биринчи марта ана шундай махсус кийимда намоён бўлишади.

"Малика" трикотажчилари миллий рамзимиз туширилган 300 дона оқ, қизил ва яшил рангдаги футбол майкаси тайёрлашди. Жундан тўқилган 200 дона спорт курткасини давлат гербимиз ва байроғимиз, шунингдек "Ўзбекистон" деган ёзув безаб турибди.

Бу либосларни кийган икки юзга яқин спортчимиз 2 октябрдан 16 октябрга қадар бўлиб ўтадиган Осиё ўйинларида юксак мукофотлар учун курашади.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби олийлари!

Мамлакатингиз мустақиллиги куни муносабати билан Сизга, Ўзбекистон ҳукумати ва халқига самимий табрикларимни йўллайман. Фурсатдан фойдаланиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти дунёдаги мавжуд муаммоларни ҳал қилишда бундан буён ҳам Сизнинг мамлакатингиз томонидан қўллаб-қувватланади, деб умид қиламан. БМТнинг жаҳон халқлари учун ўта зарур бўлган тинчлик, адолат ва фаровонлик йўлидаги фаолияти унга аъзо бўлган барча давлатлар томонидан қўллаб-қувватланиши ниҳоятда муҳим.

Менинг юксак ҳурмат-эҳтиромимни қабул этгайсиз, жаноби олийлари!

Бутрос Бутрос ҒОЛИЙ,
БМТ бош котиби.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам жаноб Президент!

Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами — Мустақиллик куни муносабати билан энг самимий ва эзгу тилакларимни қабул қилгайсиз. Венгер халқи ўзбек халқининг демократия ва иқтисодий тараққиёт йўлидаги ҳар бир қадамини диққат-эътибор ва хайриҳоҳлик билан кузатиб турибди. Ўз номимдан ва Венгрия Республикаси номидан Сизга ҳамда Ўзбекистон Республикаси фуқароларига сиҳат-саломатлик, масъулиятли фаолиятингизда улкан муваффақиятлар тилайман.

Камоли эҳтиром ила,

Арпад ГЁНЦ,
Венгрия Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистоннинг мустақиллиги куни муносабати билан Сизга, Сиз орқали бутун ўзбек халқига самимий ва қизғин табрикларимни йўллайман.

Ўзбек халқи Сизнинг раҳбарлигингиз остида Ўзбекистонни мустақил ва гуллаб-яшнаётган мамлакатга айлантиришига ҳамда унинг Марказий Осиё минтақаси ва бутун дунёдаги мавқеини янада мустаҳкамлашига ишончим комил.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари кундан-кун мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Сизга сиҳат-саломатлик, юксак масъулиятли фаолиятингизда улкан муваффақиятлар тилайман!

Ле Дик АН,
Вьетнам Социалистик Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги байрами муносабати билан Гана халқи, хукумати ва шахсан ўз номимдан Сизга самимий табрикларим ва энг эзгу тилакларимни йўллашга ижозат бергайсиз.

Халқларимиз фаровонлиги йўлида мамлакатларимиз бундан буён ҳам ўзаро фойдали алоқаларни давом эттираверади, деб астойдил умид қиламан.

Менинг юксак ҳурмат-эҳтиромимни қабул қилгайсиз, жаноби олийлари!

Капитан Жерри Жон РОЛИНГС,
Гана Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби олийлари!

Мамлакатингиз миллий байрами — Мустақиллик куни муносабати билан Сизга ўз номимдан ҳамда Молдова Республикаси халқи номидан самимий табрикларимни йўллашдан, Сизга ва оила аъзоларингизга сиҳат-саломатлик, шунингдек, ўзбек халқига тинчлик, фаровонлик ҳамда демократик тараққиёт йўлида янги муваффақиятлар тилашдан мамнунман.

Мамлакатларимиз ва халқларимиз бундан буён ҳам анъанавий дўстлик ва самарали ҳамкорлик муносабатларини асраб-авайлаши, бу муносабатларни сиёсий, иқтисодий, маданий ҳаётда янада чуқурлаштиришига ишончим комил.

Сизга юксак эҳтиром ила

Мирча СНЕГУР,
Молдова Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ЎҚУВЧИЛАРГА СОВҒА

"Оролсувқурилиш" ихтисослаштирилган бирлашмаси ишчи-хизматчилари йил бошидан буён юз гектар қўриқ ер ўзлаштиришди.

1500 гектар тупроқнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, 144 километрлик газ қувури тортилди. Бундан ташқари қурувчилар янги ўқув йили олдидан икки мактабни қуриб фойдаланишга топширди.

ТЕРИМ АВЖИДА

Ангор туманидаги "Новшаҳар" жамоа хўжалиги миришкорлари пахта теримини кундан кунга авж олдиришаяпти. Ҳозир қабул пунктларига 150 тоннадан зиёд "Оқ олтин" топширилди. Ҳар куни 650 нафардан ортиқ теримчи етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда иштирок этаяпти.

Суратда: Э. Маматов, Ж. Ҳазратқуловлар хирмонда.

"МАРҲАМАТ"ГА МАРҲАМАТ

Андижон вилоятида яна бир саломатлик маскани Марҳамат туманининг хушманзара гўшаларидан бири Шаҳрихонсойда "Марҳамат" санаторийси барпо этилди.

Йил давомида 1200 киши ҳордиқ чиқарадиган бу сиҳатгоҳ илк бор эшикларини очгач бу ерга келувчиларнинг сони кундан кун ошиб кетаяпти.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн олтинчи сессияси олдидан

ДЕПУТАТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Наманганда вилоятдан сайланган Ўзбекистон халқ депутатларининг учрашуви бўлди. Учрашувда шаҳар ва туман ҳокимлари, вилоят фаолари ҳам иштирок этди.

Йиғилганлар Олий Кенгашнинг бўлажак 16-сессияси кун тартибига киритилган масалаларни муҳокама қилди. Республика Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов нутқ сўзлади.

* * *

Гулистонда Сирдарё вилоятидан сайланган Ўзбекистон халқ депутатлари, туман ва шаҳар ҳокимлари иштирокида республика Олий Кенгашининг ўн олтинчи сессияси кун тартибига киритилган масалалар муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлди.

Уни вилоят ҳокими Ғ. Ҳасанов бошқарди. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раисининг ўринбосари Б. Бугров бўлажак сессия кун тартибига киритган масалалар хусусида тўхталди.

* * *

Жиззахда вилоятдан сайланган Ўзбекистон халқ депутатлари, фаоллари билан учрашув бўлди. Уни вилоят ҳокими А. Тошкенбоев бошқарди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раисининг ўринбосари Б. Бугров ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Олий Кенгашининг ўн олтинчи сессияси кун тартибига киритилган масалалар тўғрисида гапирди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар бўлажак сессияда кўриладиган масалалар хусусида фикр-мулоҳазалар билдирди.

(ЎзА).

ЖАВОБГАРЛИК ҲИССИ СОҚИТ ҚИЛИНМАЙДИ

"Хўш, депутат бўлиб эл-юртга қандай хизмат қилдим? Умуман, Олий Кенгашнинг ўн иккинчи чақириғи халқимиз ҳаёти, жамиятимиз тараққиётида қандай из қолдирди?" деган савол безовта қилаверади.

Ўз фаолиятим ҳақида бирор гап айтишим қийин, бироқ парламент фаолияти, у амалга оширган ишлар аҳамияти бениҳоя улкан ва оламшумул бўлди дея оламан. Масалан, ўзбек халқи тарихи зарварақларида шонли саналарга айланган тил ҳақидаги қонун, давлатимиз мустақиллигининг эълон қилиниши, Мадҳия, Туғро, Миллий байроғимизнинг яратилиши, ҳуқуқий давлат қуриш йўлида қабул қилинган қатор қонунларнинг вужудга келиши...

Ўн олтинчи сессия кун тартибига киритилган масалалар ҳам демократик жамият қуриш йўлидаги саъй-ҳаракатларимизга янгича руҳ, янгича шижоат бахш этиши, шубҳасиз. Ўзингизга маълум, биз шу кунгача фуқаролик тартиб-қоидаларини бузган, жиноятга қўл урган шахсларга эски, жамият талабларига жавоб бермай қолган қонунлар билан курашиб келаётган эдик. Насиб этса, бўлажак сессияда адлия, судлов ва тергов идоралари ҳуқуқ-тартибот муаммоларини юксак ривожланган мамлакатлар даражасида талқин ва таҳлил этадиган замонавий қонунларга эга бўладилар. Бу эса жамиятимиз тараққиётига тушов бўлиб келаётган кўпдан-кўп ноҳақликларга янада кескин барҳам беришни таъминлайди, деб ишонаман.

Ҳадемай ўн иккинчи чақириққа сайланган депутатлар ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилиб, янги сайланган Олий Мажлис фаолият кўрсата бошлайди. Хўш, бу ҳол собиқ депутатлар зиммасидаги барча масъулиятни соқит қиладими? Менимча йўқ. Сабаби биз ўз депутатлик фаолиятимиз давомида амалга оширган ишлар натижаси, қабул қилган қонунларимиз тақдири, уларнинг ҳаётга тўла тадбиқ этилиши учун янада кўпроқ маъулиятлимиз, жавобгармиз. Бу жавобгарлик ҳиссини биздан ҳеч ким, ҳеч қачон соқит қилмайди.

Ҳошимжон ТЕШАБОЕВ,
Ўзбекистон халқ депутати,
Асака шаҳри.

СУРАТДА: Қувасой шаҳридаги "Мўён" жамоа хўжалиги раиси Шуҳратжон Дадабоев ўз устозлари — хўжалик фахрийлар кенгаши раиси, уруш ва меҳнат фахрийси Ҳотамбой Ўктамов ҳамда республикамизда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими, шаҳар кенгаши депутати Раҳмонали Ҳасановлар билан хўжаликда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар ҳақида маслаҳатлашмоқда.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

1994 ЙИЛГИ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА 13 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Вилоятлар	Режага нисбатан фоиз ҳисобида тайёрлангани: Жами — Бир кунда	Жами — Мавсум бошидан бери	Шу жумладан машинада терилгани — Бир кунда	Шу жумладан машинада терилгани — Мавсум бошидан бери
Қорақалпоғистон Республикаси	0.82	3.56	0.00	0.00
Андижон	2.16	8.64	0.00	0.00
Бухоро	3.51	23.70	0.00	0.00
Жиззах	0.60	2.05	0.01	0.01
Қашқадарё	1.54	6.64	0.30	0.91
Навоий	2.33	13.97	0.18	0.19
Наманган	1.10	5.10	0.03	0.11
Самарқанд	1.98	11.30	0.29	0.88
Сурхондарё	2.04	15.59	0.29	0.70
Сирдарё	0.48	1.43	0.00	0.00
Тошкент	0.42	1.93	0.00	0.00
Фарғона	2.41	13.39	0.01	0.01
Хоразм	2.43	20.08	0.00	0.00
Ўзбекистон Республикаси бўйича жами	1.67	9.78	0.09	0.23
1993 йил шу кунгача тайёрланган пахта	0.00	0.00	0.00	0.00

Шу жумладан, ингичка толали пахта

Қашқадарё 0.00	0.00	0.00	0.00	
Наманган 0.00	0.00	0.00	0.00	
Сурхондарё 0.00	0.00	0.00	0.00	
Ўзбекистон Республикаси бўйича жами	0.00	0.00	0.00	0.00
1993 йил шу кунгача тайёрланган пахта	0.00	0.00	0.00	0.00

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ — ЯНГИ БИНОДА

Бухоро тумани марказидаги Ғафур Ғулом номли мактаб ўқувчилари машғулотларни янги бинода бошлашди.

1275 ўринлик замонавий билим даргоҳини тумандаги 196-кўчма механизмлашган колонна қурувчилари қисқа муддатда бунёд этди. Мактабда биринчи қўнғироққа бағишланиб, тантанали йиғилиш ўтказилди. Унда Бухоро вилояти ҳокими Мавлон Раҳмонов иштирок этиб, ўқувчиларни, муаллимларни, ота-оналарни, янги ўқув йили бошланиши билан қизғин табриклади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

1994 йил 14 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси валюта биржасида бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада муомала қилиш ҳуқуқига эга бўлган ўн бир банки иштирок этди.

Сотув ҳажми 1,4 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати 15 сўм миқдорида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1994 йил 15 сентябрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади *)

1 Австралия доллари	11,16	10 Португалия эскудоси	0,96
1 Австрия шиллинги	1,38	1 Сингапур доллари	10,09
1 Англия фунт стерлинги	23,48	1000 Туркия лираси	0,44
10 Бельгия франки	4,73	1 Финляндия маркаси	3,03
1 Голландия гульдени	8,70	1 Франция франки	2,85
10 Греция драхми	0,64	1 Швеция кронаси	2,00
1 Дания кронаси	2,47	1 Швейцария франки	11,71
1 АҚШ доллари	15,00	1 ЭКЮ	19,92
1 Миср фунти	4,43	10 Япония иенаси	1,52
1 Ирландия фунти	23,22	1000 Россия рубли	6,61
1 Исландия кронаси	0,22	1 Эстония кронаси	1,22
10 Испания песети	1,17	1000 Украина карбованци	0,63
100 Италия лираси	0,96		
1 Канада доллари	11,10	1 Латвия лати	27,32
1 Кувайт динори	50,51	1 Литва лити	3,75
100 Ливан фунти	0,90	1 Қозоғистон тенгеси	0,32
1 Германия маркаси	9,75	1 Молдова лейи	3,55
1 Норвегия кронаси	2,22	1000 Беларус рубли	3,74

х) — Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни кўрсатилган қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1994 йил 15 сентябрдан бошлаб махсус пул алмашув пунктларида фойдаланиш учун нақд АҚШ долларининг қуйидаги тижорат қийматини белгилади:

— сотиб олиш қиймати: 1 АҚШ доллари — 20 сўм;
— сотиш қиймати: 1 АҚШ доллари — 20 сўм.

Хорижий валютани сотиш чоғида сўм ҳисобида восита ҳақи олинади.

ТАЖРИБАЛАР УМУМЛАШТИРИЛСА...

Сессияда кўриладиган масалалар бири-биридан муҳим. Ана шулардан бири "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тўғрисида"ги Конституцион қонун лойиҳаси бўлса, яна бошқаси биринчи чақириқ республика Олий Мажлисига ва халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар кенгашларига сайловлар ҳақидадир.

Сессия кун тартибига киритилган бу икки масала хусусида тўхталишимнинг боиси бор. Чунки ечимини кутаётган муаммоларни ҳал қилиш, қолаверса, мамлакатимизнинг кейинги янада изчил тараққиет йўлларини белгилаш кўп жиҳатдан биринчи чақириқ республика Олий Мажлиси депутатлари зиммасига тушади. Ушбу масалалар эса сессияда қизғин ва атрофлича муҳокама этилишига ишонаман. Истагим шуки, бу анжуман чоғида Олий Кенгашнинг ўн иккинчи чақириқ фаолияти давомида тўпланган тажрибалар умумлаштирилиши ва уларнинг энг саралари Олий Мажлис тўғрисидаги қонун лойиҳасида ўз ифодасини топмоғи лозим.

Я. ОЛЛОНОРОВ,
Самарқанд шаҳар кенгаши депутати.

• *Биртаям танқид назоратсиз қолмаслиги керак*

СИМНИ ЎҒИРЛАБ КЕТИШГАН ЭКАН

"Ваъдадан нари ўтишмаяпти" "Халқ сўзи" 6 август.

Унда Яккасарой туманида яшовчи К. Набиев радиоузели бир неча ойдан буён ишламаётгани, мутасадди кишилар эса қуруқ ваъдадан нари ўтишмаётгани ҳақида ёзилган эди. Мазкур мақола юзасидан қуйидагича жавоб келди!

"Мақолада келтирилган даъволар мутлақо ўринли. К. Набиев истиқомат қиладиган жойда ўрнатилган радио тармоғи симидан номаълум шахс 100 метрини узиб олиб кетгани боис, радиоузел вақтинча ишламаган.

Таъмирлашдан сўнг радиотармоқ ишламоқда. Юзага келган ноқулайликлар учун узримизни билдирамиз.

Н. ҲАЙТОВ,
Тошкент шаҳар радио тармоқлари бошқармаси бош муҳандиси.

ШАРОИТ ЯРАТИЛАДИ

"80 ёшли отахон таҳорат ололмай, нега йиқилиб тушди?" "Халқ сўзи 15 июль. Унда номозхонлар учун шароит йўқлиги танқид остига олинган эди. Мазкур мақола юзасидан "Тошкент" аэропорти директори М. Ваҳобовдан қуйидагича жавоб хати келди:

"Тошкент" аэропортида диндорларга муносиб шароит яратилмаганлиги рост гап. Бу тажрибасизлигимиздан албатта. Аэропортнинг троллейбус айланасидаги ер ости ҳожатхонасининг бир хонаси таҳоратхона учун ажратиладиган бўлди. Шунингдек, Марказий ҳаво йўллари билан маҳаллий ҳаво йўллари ҳожатхоналарида эса таҳорат олиш учун биттадан хона мослаб қўйиладиган бўлди. Янги қурилажак аэропортда эса номозхона ҳам қуриш режалаштирилган".

• *Республика Марказий банки огоҳлантиради:*

ҚАЛБАКИ ПУЛДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

"Хазинамизда яқинда қалбаки пул қўйишга жой қолмайди",— деди Москва шаҳар ички ишлар бош бошқармасининг иқтисодий жиноятлар бошқармаси бошлиғи Е. Туманов журналистлар билан навбатдаги учрашувда. Москва ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари шу йилнинг етти ойи мобайнида 400 миллиондан ортиқ қалбаки пулни мусодара қилишди.

Валюта чайқов бозори хизматидан фойдаланишни афзал кўрадиган республикамиз фуқаролари учун ҳам қалбаки пул ясовчиларнинг найрангига учиб қолиш хавфи кучайиб бормоқда. Қалбаки пул ясаш техникаси ҳам тобора мукаммаллашиб бораётгани туфайли қалбаки пулни асл пулдан ажратиш анча мушкул. Пулнинг ҳақиқий эканини аниқлаш учун зарур кўникма ёки махсус асбоблар талаб қилинади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган пул алмашув пунктлари эркин муомаладаги валюта, Россия рублари, шунингдек бошқа валюталарнинг ҳақиқий ёки қалбаки эканини аниқлайдиган жиҳозга эга. Россия рублари ҳамда бошқа "юмшоқ" валюталарни алмаштириш тижорат банкларида амалга оширилади.

Марказий банк Ўзбекистон фуқароларига эркин муомаладаги валюта, Россия пули ёки бошқа валютани алмаштириш бўйича барча масалалар юзасидан республика Марказий банки, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва тижорат банкларининг пул алмашув пунктларига мурожаат қилишни тавсия этади. Эсингизда тутинг: "каттиқ" ёки "юмшоқ" валютани қўлдан сотиб олганда куйиб қолишингиз ҳеч гап эмас!

• Қишлоқда иқтисодий ислоҳот қандай бормоқда

ТАДБИРКОР БОҚИМАНДАЛИКДАН ХАЛОС ЭТАДИ

БОЁВУТ ТУМАНИДАГИ АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЖАМОА ХЎЖАЛИГИДА ЙИЛ ДАВОМИДА ДАРОМАД ТОПИШ ТИЗИМИ ЯРАТИЛМОҚДА

БИР ПАЙТЛАР машҳур бўлган "Коммунизм" жамоа хўжалиги 4-5 йил аввал учта мустақил хўжаликка бўлиб юборилган эди. Алишер Навоий номли жамоа шуларнинг бири. Хўжаликни ихчамлаштириш ўз самарасини берди: бу ерда узоқ йиллар эътиборсиз қолган соҳаларга дадил қўл урилди. Қишлоққа табиий газ келди, тиббиёт хизмати йўлга қўйилди, маҳалла-кўй обод бўлиб қолди. Муҳими, деҳқонлар меҳнатларига яраша даромад ола бошлади.

Шу йилнинг бошида яна бир фойдали иш қилинди — хўжалик ўзининг ип-йигирув фабрикасига эга бўлди. Энди бу ерда хўжаликнинг ўз ихтиёрида қолган тола, илгаригидек қўш қўллаб саноатчига топширилмай, ип йигирилиб, мўмай пулга сотилади. Чунки ип толага нисбатан 4-5 баравар кўп даромад келтирмоқда.

Қишлоқ фабрикасининг асл қуввати бир йилда 500 тонна ип тайёрлашга мўлжалланган. Айрим ускуналарнинг тўкис эмаслиги боис ҳозирча 100 тонна маҳсулот чиқариш мумкин бўлиб турибди. Ҳар қалай, мана шу имкониятнинг ўзи ҳам аллақачон қайта ишлашнинг нафи нечоғли баланд эканлигини кўрсатмоқда. Боз устига ўнлаб кишилар доимий ишли ва дурустгина маошли бўлиб қолишди. Ҳадемай, фабриканинг иккинчи босқичи — тўқув цехи ҳам ишлай бошлайди. Умуман бу ерда келгусида хом ашёни охиригача қайта ишлаб, тайёр маҳсулот чиқариш мўлжалланаётир. Ҳозирданоқ болалар колготкалари, қалпоқчалар тўқиш цехи ҳам мунтазам ишлаб турибди.

Жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Ислом Умматовнинг фикрича, фақат тола ҳисобига даромад кутиб ўтириш керак эмас, аксинча, эрта кўкламдан қишгача — ҳар куни фойда топиш йўлини қидириш лозим. Шу боис хўжаликда хом ашёни қайта ишлаш билан бирга бозоргир ноз-неъматлар етиштиришга ҳам зўр берилмоқда. Оқибатда айрим хўжаликларда деҳқонларга маош бериш мушкул бўлиб турган бир пайтда бу хўжаликда одамлар ўз вақтида иш ҳақи олишаётир. Боз устига, уларнинг қазноғидан картошка, пиёз, сабзи ва бошқа сабзавотлар аримаётир.

Бундан беш йил бурун янги хўжаликка ажратиб берилган моллар учун молхона йўқ эди. Жамоа хўжалиги аъзолари бу мушкулотни ечишнинг энг мақбул йўлини танлашди: ҳашар йўли билан 5 та молхона қурилди. Деворлар пахсадан тикланди. Пахсанинг фойдаси катта экан, молхоналар қишда иссиқ, ёзда салқин. Шу йилнинг апрель ойида ферма ҳиссадорлар ихтиёрига топширилди. "Мустақиллик" деб ном олган хусусий ҳиссадорлик жамиятида чорвачиликни ҳам фойда берувчи соҳага айлантириш мумкинлиги аниқ бўлиб қолди. Ҳозирнинг ўзида жамиятнинг 80 минг сўм пули бор. Ҳиссадорлар бу пулни кўпайтириб, энг зарур нарсаларни сотиб олишмоқчи. Улар яна бир фойдали режа — ҳиссадорлик жамиятини наслчилик фермасига айлантириш устида ишлаётир. Бунинг учун сунъий қочириш усулидан самарали фойдаланилади ва маҳаллий шароит учун чидамли ҳамда маҳсулдор қорамолларни кўпайтириш йўлга қўйилади. Ҳозир ҳам бу ерда кунига 30 литр сут берадиган сигирлар бор, аммо ҳали улар бармоқ билан санарли даражада.

Хўжалик фермаси ўз эгаларини топгач, молларнинг нобуд бўлиши ҳам кескин камайди. Ўтган йили шу вақтгача 56 та бузоқ нобуд бўлганди, ҳозир 16 тадан ошгани йўқ. Умуман, хўжаликда ислоҳот бир маромда амалга оширилаётир. Тадбиркорлик туфайли бозор муносабатларининг мураккаб жараёнларидан муваффақиятли ўтилмоқда. Бу гапга яна бир далил: жамоа хўжалигида пахта йиғим-терими техникаси августнинг бошидаёқ тахт қилиб қўйилди. Эҳтиёт қисмлар топиш ҳам қийин бўлмади. Чунки хўжаликда ҳали эҳтиёт қисмлар сероб ва арзон бўлган вақтлардаёқ бир неча йиллик заҳира яратиб қўйилганди. Жамоа хўжалигида бўлганимизда раис учта ҳайдов трактори сотиб олишаётганини айтди. "Тракторларни ҳозир арзонроқ олаяпмиз, агар бироз кечиксак, унинг нархи фалон пул бўлади" дейди у. Бозор иқтисодиёти даврида вақтдан олдин юрган ютади. Шу боис Алишер Навоий номли жамоа хўжалигида аллақачон фабрика ишлаб турибди, техника воситалари тўхтаб қолмаётир, энг муҳими — деҳқонларнинг ошиғи олчи бўлаётир.

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

• Савдо ва бозор муносабатлари

БИРИНЧИ СУПЕРМАРКЕТ

Ҳатто Европанинг ҳам энг юксак талабларига жавоб бера оладиган ушбу савдо объекти Тошкентда очилди.

Бу ерда ҳар кунги турмушда асқотадиган кийим-кечак, пойабзал, упа-элик, телевизор, видеомагнитофон, озиқ-овқат, рўзғор буюмлари каби минглаб тур аги мол-маҳсулотлар мавжуд.

Тўғри, пештахталардаги кўзни қамаштирувчи кўпгина молларни харид қилишни ҳозирча оддий кишиларимизнинг ҳамёнлари кўтармайди. Аммо бу вақтинчалик, холос. Келажакда фақат долларга эмас, сўмга ҳам савдо қилинадиган бўлади.

"Ўзбекистон" кўчасида жойлашган супермаркетни очишда "Ақча" турк тижорат фирмаси ва Тошкент шаҳар "Озиқ-овқат" улгуржи-чакана савдо бирлашмаси ҳаммуассис бўлдилар. Бу амалий шерикчилик икки томон учун келажакда ўзаро фойдали ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга кенг йўл очади.

— Агар савдо-сотиқ юришиб кетса, мол-маҳсулот турлари кўпаяди, — дейди "Ақча" фирмаси раҳбари Маҳмуджон Қодирий. — Ҳар ҳолда, биз энг эзгу режаларимизни шу дўкон билан боғламоқдамиз. Ахир, энг муҳими, фақат фойда кўриш эмас, балки кенг имкониятлар йўли очилаётган келажакда Ўзбекистон бозорларини юқори сифатли моллар билан тўлдиришдир. Шахсан мен учун ўша машъум ўттизинчи йилларда ташлаб кетишга мажбур бўлган ва Туркияда макон топган ота-боболарим юрти, яъни ўз Ватанимни кўриш азалий орзу эди. Фақат истиқлол шарофати билангина Ўзбекистон ҳаётининг турли соҳаларида йирик ўзгаришлар учун имконият туғилди. Маданият, энг яхши маънавий урф-одат ва анъаналар қайта тикланмоқда, бозор иқтисодиёти ривожланмоқда.

— Кейинги пайтда жаҳонга машҳур кўпгина фирмаларнинг дўконлари очилди, — суҳбатга қўшилади "Озиқ-овқат" бирлашмаси раиси Мирфозил Мираюбов. — Аммо бизники улардан ажралиб туради. Фарқ, аввало, нархда. Молларимиз анча арзон, чунки у воситачиларнинг қўлига ўтишга улгурмай, эгаларининг ўзларидан сотиб олинади. Сифати ҳам жаҳон андозалари даражасида. Хизмат маданияти ва харидорлар учун яратилган қулайликлар сўз билан таърифлашга муҳтож эмас — мижозларимиз тан беришяпти. Биз, савдо ходимлари учун бу ўзига хос янги мактаб бўлиб, у катта тажриба, билим берадики, пировардида келажакда шу тахлит савдо корхоналарини очишимизда асқотади.

Тошкентдаги акционерлик жамиятлари раҳбарлари, турк фирмалари вакиллари ва дипломатлар супермаркетнинг биринчи иштирокчилари бўлдилар. Уларнинг ҳаммаси бундай улкан савдо корхоналарининг зарурлиги, у Ўзбекистондаги кенг кўламли иқтисодий ислоҳотларнинг ажралмас қисми эканлиги хусусида якдил фикр билдирдилар.

Тошкентда биринчи супермаркет очилиши воқеасини "Ўзбексавдо" давлат ассоциацияси раиси Зафар ФАЙЗИЕВ шундай шарҳлайди:

— Бизнинг супермаркет ўзини оқлаяпти, деб ўйлаймиз. Ишнинг кўзини биладиган кишилар, йирик ишбилармонларнинг дастлабки фикрлариёқ катта умид бахш этмоқда. Дўкон пештахталарида Туркия, Ғарбий Оврўпо мамлакатлари ва Тайвандан келтирилган ҳар хил моллар сероб. Сифатли, замонавий бу моллар турли тоифа харидорларга мўлжалланган. Бу бизнинг бозорларимизни озиқ-овқат ва саноат моллари билан тўлдириш, миллий валютамизни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Шу билан бирга, хорижий ишбилармонлар Ўзбекистонда ўтказилаётган ислоҳотларнинг изчил бораётганини улар учун бизнинг республикамизда қандай имкониятлар очилаётганини ўз кўзлари билан кўриб, ишонч ҳосил қиладилар. Зеро, чет эллик топармонлар тадбиркорлик фаолиятларини авж олдириши учун ҳамма имкониятларга эгалар. Чет эл фирма ва компаниялари Ўзбекистон Президентининг Ғарбий Европа, Жанубий-Шарқий Осиё мамлакатига сафарларидан сўнг биз билан савдо-иқтисодий ҳамкорликка катта қизиқиш билдирмоқдалар. Биз шу йилнинг охиригача Тошкентнинг ҳар бир туманида биттадан супермаркет очишни мўлжаллаяпмиз.

Умуман, иқтисодий ислоҳотлар сезиларли натижалар бермоқда. Савдо-сотиқ соҳасида хусусийлаштириш жадал бораяпти, дўконлар уларнинг жамоаларига хусусий мулк қилиб берилаётир. Бу аҳолини мол-маҳсулот билан таъминлашни яхшилаш, хизмат маданиятини ошириш имконини беради. Энг муҳими — рақобат пайдо бўлади. Бундай шароитда эскичасига ишлаб бўлмайди, харидорлар манфаатини кўзлаб иш тутганларгина "яшаб" қоладилар. Бугунги кунда бозор муносабатлари куртаклари дадил бўртмоқдаки, бундан истеъмолчилар ҳам, тижорат ташкилотлари ҳам бирдек ютадилар.

Ҳаётимизда юз бераётган ўзгаришлар республика раҳбарияти тутаётган иқтисодий ва сиёсий йўл тўғри эканлигини тасдиқламоқда. Бу эса ўз навбатида эртанги кунга қатъий ишонч уйғотади.

Абдувоҳид ХОТАМОВ,
"Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталарининг мухбири.

БАХТИЁР ҲАСАН: "МЕН ЎЗИМНИ ХАЛҚИМНИНГ БИР ЗАРРАСИ ДЕБ БИЛАМАН..."

Халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмасида узоқ Австралиядан келган меҳмон билан таржимонсиз, ўзбек тилида қизғин суҳбат бўлди. Австралиядаги ўзбеклар уюшмасининг президенти Бахтиёр Ҳасан тарихий ватанига келган эди.

Халқаро маданий-маърифий алоқалар уюшмаси билан Австралиядаги ўзбеклар уюшмаси ўртасида кўпдан буён ўзаро алоқа мавжуд. Улар мунтазам равишда бир-бирига турли ахборотлар, газета ва журналлар, бадиий асарларни юбориб туради. Австралияликлар олис қитъадаги ўзбеклар қандай яшаётгани ҳақида ҳикоя қилувчи видеокассеталарни ҳам юборишади. Улар тарихий ватанидан олисда халқ урф-одатлари ва анъаналарини авайлаб-асрашмоқда. Уюшма ҳузурида ташкил этилган мактабда болалар она тилини, Ўзбекистон тарихини ўрганишади.

Австралияда яшаётган ўзбеклар орасида ишчилар ва тадбиркорлар, муҳандислар ва хизматчилар бор. Лекин улар касби қандайлигидан қатъий назар, ўзларини ўзбек халқининг фарзанди деб биладилар ва она юрт билан алоқа ўрнатишга ҳаракат қиладилар. Тадбиркор ватандошларимиз Ўзбекистондаги ҳамкасблари билан ҳамкорлик қилиш иштиёқида. Уларнинг мақсади — сармояни кўпайтиришгина эмас, республикамиз иқтисодиётини ривожлантиришга ҳисса қўшиш, мустақил давлатимизнинг мустаҳкамланишида бизга қўлдан келганча кўмак бериш ҳамдир.

— Тарихий ватанимиздан олисда бўлсак ҳам, бу ерда бўлаётган воқеаларни алоҳида диққат билан кузатиб турамиз, — деди Бахтиёр Ҳасан суҳбат чоғида. — Республика ҳаётининг ҳамма соҳаларида юз бераётган ижобий ўзгаришлар бизни қувонтирмоқда. Ўзбекистон сиёсий ва иқтисодий мустақилликка эришгачгина ана шундай ўзгаришларни амалга ошириш мумкин бўлди. Мустақиллик иқтисодиётни риволантиришга, миллий ва маданий қадриятларни тиклашга қудратли омил бағишлади. Ўзбекистон мустақил давлат деб эълон қилинганини радио орқали эшитиб, ўша куниёқ уюшмамиз номидан республика Президенти Ислом Каримов номига табрик телеграммаси юбордим.

Бахтиёр Ҳасан мустақиллик куни муносабати билан республикамиз пойтахтида ўтказилган тантаналарда иштирок этди. Австралиялик ўзбеклар уюшмаси президентининг она юртга ташрифига яна бир сабаб бор: байрам кунларида унинг Зангиота туманида яшайдиган қариндошлари оиласида суннат тўйи бўлди. Бахтиёр Ҳасан бу хонадон учун энг азиз меҳмон экани шубҳасиз, албатта.

Бахтиёр Ҳасаннинг қисмати жуда оғир кечган. Ота-онаси Сталин қатағони авжига чиққан 30-йилларда ватанидан чиқиб кетишга мажбур бўлади. Анча йиллар Урумчида яшашади. Бахтиёрнинг опаси эллигинчи йилларда ватанига қайтиб келади. Ҳозир у Тошкент яқинида истиқомат қилмоқда. Бахтиёрнинг ўзи Жанубий Австралияга кўчади. Ҳозир Аделаида шаҳридаги фабрикалардан бирида муҳандис бўлиб ишламоқда. Унинг икки қизи бор.

Бахтиёр Ҳасан Ўзбекистондан жуда олисда яшашига қарамай, фарзандларига тарихий ватанига меҳр-муҳаббат, ўз халқига ҳурмат туйғуларини сингдириб келади. У бошчилик қилаётган Австралиядаги ўзбеклар уюшмаси бу соҳада катта иш олиб бормоқда. Ўзбекларнинг ижтимоий фаолиятига ҳукуматга дахлсиз халқаро алоқалар билан шуғулланаётган Австралия ташкилотлари эҳтиром билан қарайди. Сўнгги уч йилда уюшманинг нуфузи айниқса ошди. Жаҳон ҳамжамияти Ўзбекистон ўтказаётган мустақил сиёсатни тан олаётгани уюшма ишига қизиқишнинг мустаҳкам замини бўлмоқда.

(ЎзА мухбири)

ЎҒРИ "МАРД" КЕЛДИ

Жумҳуриятнинг бошқа туманлари қатори Бойсунда ҳам воқеалар яшиндай тез тарқалади. Шундоқ бўлса ҳам... ўғри бор. Яқинда Анвара деган тикувчининг уйидан буюртмаларини ўмариб кетишди. Бу опамиз мелисага мурожаат қилди. Аммо у ерда тикувчини тинглашмади. "Гапга етар" одамларнинг бири каминангизнинг ҳузурида мелисахонага қўнғироқ қилиб, тикувчининг ночорлиги, шунинг учун, ҳеч бўлмаганда ўғриларни топишнинг иложи бўлмаганда ҳам яхши гаплар билан кўнглини кўтариш лозимлигини айтиб тушунтирди.

Шундан сўнг мелисалар ўғриларга қарши қандай чоралар қўллагани номаълум. Фақат бир нарса маълумки, ўша кеча ўғрилар тикувчининг ҳамма буюртмаларини жойига қайтаришган.

Тожиддин РАЗЗОҚ,
"Халқ сўзи"нинг мухбири.

ЭЛ БАДАВЛАТ БЎЛСИН ДЕБ...

Президентимиз Ислом Каримовнинг "Қишлоқ хўжалиги соҳасини иқтисодий рағбатлантириш ва эркинлик бериш тўғрисида"ги фармони республикамиз деҳқонларига куч-ғайрат, шижоат бағишлади. ЎзА мухбири Р. Камолов Риштон туманидаги "Жалаер" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси А. Аҳмаджонов билан шу ҳақда суҳбатлашди.

— Мазкур фармон шарофати билан пахтакор меҳнати рўёбга чиқадиган бўлди, — деди А. Аҳмаджонов. — У ҳам энди харажат-у, оила хазинасига тушадиган фойдани аниқ-равшан кўриб турибди. Ахир пахтанинг давлат харид нархи ўн баравар ошиб, етиштирилган ҳосилнинг 33 фоизи хўжаликнинг ўзида қолгач, пахтакор ундан қандай манфаат кўриши маълум-ку.

Хўжалигимиздаги 832 гектар майдоннинг 507 гектарида пахта етиштирдик. Режадаги 1365 тоннадан ташқари яна 70 тонна ҳосил олсак, бу йилги ялпи даромадимиз 875 минг сўмга етади.

Хўжалигимизда етти минг нафар фуқаро истиқомат қилади. Кишиларнинг турмуш шароити яхшиланмоқда. Яқинда 25 километрлик газ қувури тортилди, 13 километр масофага ичимлик суви келтирилди. Деҳқон тўқ бўлса, юрт бадавлат бўлади, деган эди Президентимиз Ислом Каримов. Юртбошимизнинг бу ҳикматли гаплари ҳаётда ўз исботини топмоқда.

(ЎзА).

• Халқаро ҳамкорлик одимлари

ҚИЗИЛ ЯРИМ ОЙ МУАММОЛАРИ

Тошкентда Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти тараққиёти муаммоларига бағишланган халқаро семинар иш бошлади. Семинарда жамиятнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри қўмиталари раҳбарлари иштирок этмоқда. Учрашувни Қизил хоч ва Қизил ярим ой жамиятлари Халқаро федерациясининг минтақавий делегацияси Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти Марказий қўмитаси билан ҳамкорликда уюштирган.

Мустақил Ўзбекистон Республикаси Женева конвенцияси ва унинг қўшимча қайдномаларига қўшилганига бир йил бўлди. Бу ҳужжатлар давлатимизда халқаро инсонпарварлик ҳуқуқларини кафолатлайди, республика ташкилотининг Халқаро Қизил хоч ва Қизил ярим ой ҳаракатининг бир қисми сифатидаги ваколатларини аниқлаб беради. Бугунги кунда Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти ўзининг эзгулик фаолияти сафарбарлигини оширмоқда, халқаро алоқаларни кенгайтирмоқда, ташкилий, тарғибий ва молиявий ишларнинг янги шакл ва усулларини қидириб топмоқда. Тўрт босқичга мўлжалланган мазкур семинарнинг ўтказилиши бу фикрни тасдиқлайди. Семинарнинг биринчи босқичи Тошкентда апрель ойида бўлиб ўтган эди.

Янги учрашув Халқаро Қизил хоч ва Қизил ярим ой ҳаракати тарихи ва асосий тамойилларини ўрганиш масалаларига бағишланган. Марказий Осиё давлатлари Қизил ярим ой жамиятлари, Швеция Қизил ярим ой жамияти мисолида кўнгиллилар сафларини шакллантириш, бошланғич ташкилотларда ишлаш, етакчиларни танлаш, асосий йўналишларни белгилаш, шунингдек жамият бюджетини шакллантириш ва жамғармани бойитиш йўллари ва муаммолари ўрганилади.

Мутахассислар тайёрлаш, қўлланмалардан фойдаланиш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилади.

Бир ҳафтага мўлжалланган машғулотларни Швеция Қизил хоч жамияти вакиллари — Солберг Карл Жоан, Хилтен Каваллиус Вибеке, Крилен Сиванн-Мари ўтказмоқда. Машғулотлар барча манфаатдор мутахассислар фаол иштирок этадиган эркин суҳбат шаклида ташкил этилган. Семинарни молиявий жиҳатдан таъминлашни АҚШ Халқаро тараққиёт агентлиги, Америка Қизил хоч жамияти, Қизил хоч ва Қизил ярим ой жамиятлари Халқаро федерацияси зиммасига олган.

Кейинги учрашув ноябрь ойида яна Тошкентда ўтказилади.

Г. ЛАТИПЖОНОВА,
ЎзА мухбири.

СИМ ОРҚАЛИ КЕНГАШ

Республика Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва "Ўзмевасабзавотузумсаноати" концернида картошка ва стевия ўсимлигини сифатли парвариш қилиш ҳамда улардан юқори ҳосил олиш тўғрисида сим орқали кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда Қорақалпоғистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирлиги, вилоятлар агросаноат уюшмалари, "Мевасабзавотузумсаноати" концерни бирлашмалари ҳамда картошка ва стевия етиштирувчи хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислар иштирок этдилар. Кенгашни қишлоқ хўжалиги вазири Н. Қаюмов бошқарди. Республика хўжаликларида картошка ва стевия ўсимликларига парвариш беришнинг бориши ҳақида вазирликнинг бош бошқарма бошлиғи Х. Холиқов ахборот берди.

Телефон орқали кенгаш иштирокчилари жойларда картошка ва стевияга агротехник тадбирларни ўтказишда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф этиш, бу экинларга ўз вақтида ишлов бериб, юқори ҳосил етиштириш чораларини кўриш юзасидан келишиб олдилар.

Ф. САМАЕВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

• Янги анъаналар

ЮРТДОШЛАР УЧРАШУВИ

Чуст шаҳар ҳокимлигининг ташаббуси билан шаҳардаги маданият ва истироҳат боғида "Юртдошлар учрашуви" деб номланган ажойиб тадбир ўтказилди. Маросимга олимлар, ёзувчи ва шоирлар таклиф этилди.

Учрашувга шаҳардаги корхоналарнинг раҳбарлари, маҳалла қўмиталарининг вакиллари, фаоллар ва бошқа барча кўнгиллилар иштирок этишди. Фахрийлар чойхонасининг сўлим ва хушманзара майдонида бўлиб ўтган қизиқарли учрашувни шаҳар ҳокими М. Бобожонов очиб, йиғилганларни чустликлар амалга ошираётган ишлар, истиқлол туфайли юзага келган кенг имкониятлар ва яқин келажакдаги режалар билан таништирди. Юртдошлар учрашувини ўтказишдан мақсад эса ҳар ким ўз имконият даражасида истиқлол берган қулайликлардан фойдаланиб, Чустнинг янада гуллаб-яшнаши учун ҳисса қўшишини таъминлашдир.

Бу ўзига хос тадбирга санъаткору ижодкорларнинг чиқишлари алоҳида файз киритди. Шунингдек, чустлик шоир, ёзувчилар ўзларининг янги асарларидан ўқиб бердилар. Маҳаллий ҳаваскор санъаткорларининг чиқишлари ҳам манзур бўлди. Кеча сўнггида сўзга чиққан фахрийлар бу тадбирлардан қониқиш ҳосил қилганларини изҳор этдилар ва у ёшлар тарбияси учун катта аҳамият касб этишини алоҳида уқтирдилар. Улар шундай учрашувнинг ҳар йили мунтазам ўтказиб турилишини илтимос қилдилар. Бу таклиф кўпчиликка маъқул тушди. Энди бундан буён ҳар йилнинг август ойида мустақиллигимиз байрами арафасида Чуст шаҳрида мана шундай "Юртдошлар учрашуви" ўтказиб туриладиган бўлди. Бундай фойдали мулоқот жумҳуриятимизнинг бошқа вилоятларида ҳам кенг тус олса, ажаб эмас.

М. КАЛОНХОНОВ,
Ю. АБДУЛЛАЕВ.

• Савол беринг, жавоб қайтарамиз

АКЦИЯ — мўмай даромад манбаи

Мамлакатимизда жаҳон тажрибасида маъқулланган йўл — иқтисодиётда бозор муносабатларига ўтила бораётгани кўплаб янгиликларни ҳаётга олиб кираяпти. Энди луғатимизда "бизнес", "маркетинг", "менеджер" каби сўзлар кенг қўлланилмоқда.

Кўплаб газетхонлар бизга хат йўллаб, бундай янгиликлар ҳақида тушунча беришимизни сўрашаяпти. Шундай илтимосларга жавобан мухбиримизнинг қимматбаҳо қоғоз-акция билан боғлиқ саволларига Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси қошидаги кўп тарзли иқтисодиётни шакллантириш муаммолари илмий текшириш ҳамда ҳисоблаш маркази бозор инфраструктурасини ривожлантириш бўлими катта илмий ходимлари Талъат ЁҚУБОВ ва Очил НАСРИДДИНОВНИНГ жавобларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

— Акция нима?

— Акция қимматбаҳо қоғоз ҳисобланиб, унинг муддати чекланмаган бўлади. Бир марта сотиб олинган акцияга узоқ муддат — ҳар йили фойда (дивидент) олиб туриш мумкин. Олинадиган фойда миқдори шу корхона (акция эгаси)нинг қандай ишлашига боғлиқ. Корхона яхши ишлаб, кўп даромад келтирса, ҳар бир акцияга олинадиган фойда ҳам шунча кўп бўлади. АҚШ, Франция, Англияда 150—200 йилдан бери ҳар йили фойда олиб келинаётган акциялар мавжуд. Токи ушбу акционерлик жамияти инқирозга учраб ёки бошқа бир сабаб билан тарқалиб кетмас экан, акциялар ҳар йили ўзининг фойдасини олиб туради.

Иккинчидан, акцияни унинг эгаси мерос қилиб хоҳлаган одамига қолдириши ёки тақдим этиши мумкин.

Акция шахсий мулкдир, яъни акциядор акционерлик жамияти мулкининг бир ҳиссаси (акциянинг қийматига тўғри келадиган ҳисса) эгасидир.

Яна акциянинг гаров воситаси тариқасида ишлатиш мумкин.

Шунингдек, акциядор шу акционерлик жамиятининг молиявий-хўжалик иш юритишини назорат қилиши ва бошқаришга қатнашиш ҳуқуқига эга.

Акциянинг яна бир хусусияти шундаки, уни хоҳлаган пайтда ўз қиймати ёки ўз қийматидан юқори нархда сотиш мумкин.

Акциянинг бу хусусиятларини яхши билган ривожланган хорижий мамлакатлар аҳолисининг кўпчилиги ундан унумли фойдаланмоқдалар ва моянаҳаларига қўшимча даромад олмоқдалар. Улар қўлларига нақд пул тушса, қўшимча даромад манбаи бўлган қимматбаҳо қоғозларни сотиб оладилар. Масалан, АҚШ да 47 млн. америкалик акционердир. Биргина АТТ компаниясини олсак, 2,6 млн. акционери бўлиб, 1989 йили ўз акционерларига 1,3 млрд. доллар дивидент, яъни фойда тарқатган. Оддий ҳисоблар шуни кўрсатадики, АТТ компаниясининг ҳар бир акционери бир йил давомида моянасига қўшимча 500 доллардан даромад олишган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Афсуски, бизда 70 йил давомида аҳолининг қўшимча даромад оладиган манбаи бўлмаган. Қўшимча даромад топиш учун асосий ишдан ташқари яна иккинчи ишда ишлаш керак эди. Ишдан ташқари иккинчи ишда ишлаш учун ҳаммага ҳам рухсат берилмас эди. Омонат кассаларида қўйилган ортиқча пулларга эса жуда оз миқдорда — йилига 3% фойда тўланар эди. Ҳозирги шароитда эса ҳиссадорлик жамиятлари ўз акцияларига 50—100% фойда тўламоқдалар.

— Акцияни қаердан харид қилиш керак?

— Албатта, акцияни қимматбаҳо қоғозлар биржасидан харид қилиш керак. Чунки биржага фақат Молия вазирлиги рўйхатидан ўтган акциялар қабул қилинади. Ҳозирги пайтда давлатлараро иқтисодий алоқаларнинг узилиши, таъминот масаласининг қийинчиликлари, ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифати пастлиги натижасида рақобатга бардош бераолмайдиган ва бошқа сабаблар билан айрим корхоналар қийинчиликка учраяпти.

— Мана шундай корхоналарнинг акциялари биржада сотилмайдими?

— Биржаларнинг қошида юқори малакали, тажрибали бухгалтерлар ва иқтисодиётчилардан ташкил топган эксперт комиссияси ишлайди. Комиссия акцияси сотувга қўйилган корхонанинг сўнгги йилги ҳисоб баланси, молиявий ҳисоботи, даромаднинг тақсимланиши каби ҳужжатларини махсус услубият билан таҳлил қилиб чиқади. Агар бу корхона келажакда инқирозга учрайдиган бўлса, бундай корхонанинг акцияси сотувга қўйилмайди. Буни Молия вазирлиги қошида ташкил қилинган давлат назорат комиссияси қаттиқ назорат қилиб туради.

Акционерлик жамияти бор мулки қийматига тенг келадиган даражада акция чиқариши мумкин. Масалан, агар акционерлик жамияти 1 млн. сўмлик мулки бўлиб, шу қийматга тенг келадиган акцияни Молия вазирлиги рўйхатидан ўтказса ва ўзи 10 млн. сўм акция чиқариб сотса, корхонага тушаётган соф даромад 1 млн. сўм акцияга эмас, балки 10 млн. сўм акцияга бўлинади. Натижада, ҳар бир акцияга тушаётган фойда жудаям пасайиб кетади. Россиядаги АО "МММ" атрофида бўлаётган жанжаллар ҳам худди мана шундан келиб чиқди. АО "МММ"нинг 100 минг сўмлик мулки бўла туриб, бир неча миллиард сўмлик акция чиқарган. Мана шундай ноҳуш ҳолларнинг ва фирибгарларнинг олдини олиш учун бизнинг ҳукуматимиз қатор чора ва тадбирлар кўрмоқда. Шунинг учун акцияларни фақат биржаларда харид қилиш тавсия қилинади.

— Акция харид қилиш учун кимга мурожаат қилиш керак?

— Акция харид қилиш учун, албатта, брокерга, яъни даллолга мурожаат қилиш керак. Молия вазирлиги брокернинг билимини синаб, имтиҳондан ўтказиб унга қимматбаҳо қоғозлар бўйича ҳақиқий мутахассис, деган гувоҳнома беради. Брокернинг шундай гувоҳномага эга эканлигини суриштириш керак. Шунга асосланиб у билан шартнома тузса бўлади.

— Акциялар қаерда ва қандай сақланади?

— Акциялар махсус "Депозитария" деган жойда компьютерларда сақланади. Қоғоз акциялар чиқариш анча серхаражат ва машаққатли ишдир. Биринчидан, акцияга сифатли қоғоз керак, иккинчидан, қалбаки акция чиқаришдан асраш учун унга пулга киритилгандай бир неча ҳимоя белгилари киритиш керак. Учинчидан, акцияларни сақлаш учун махсус сейфлар ва қўриқланадиган жойлар керак. Булар ҳаммаси ортиқча харажатлардир. Шунинг учун акция тўғрисидаги маълумотлар тўғридан-тўғри компьютерга ёзилади. Депозиторияда Молия вазирлиги рўйхатидан ўтган акциялар бўлади. Сотувчи ва харидор учун депозиторияда махсус ҳисоб (счет) очилади. Савдо бўлгандан кейин сотувчининг ҳисобидан харидорнинг ҳисобига акциялар ўтказилади. Сотувчининг ва харидорнинг ҳисобига қанча акция борлиги тўғрисида уларга ҳужжат берилади.

Депозитариядаги маълумотларнинг махфийлиги таъминланади. Маълумотлар фақат солиқ инспекцияси ва ҳуқуқ органлари талаби билан берилиши мумкин.

Қўшимча даромад манбаи бўлган акцияларни беҳавотир харид қилиш мумкин.

"Халқ сўзи" мухбири
Ҳ. САТТОРОВ
суҳбатлашди.

ЮРТ БОЙЛИГИ ЎЗ БОЙЛИГИМИЗ!

таҳририятимизга келаётган хатларни ўқиб

Юртимизнинг бугунги истиқлолини асрлар мобайнида интиқлик, соғинч билан кутдик, ёруғ кунларга талпина-талпина яшадик. Истиқлолни орзу қилганларнинг кўпа сургун этилди, қамалди, отилди. Бу тўкилган қонлар қутлуғ қон, истиқлол қони эди.

Кечагина барчамиз юртимизнинг уч йиллик истиқлол байрамини шоду хуррамлик билан нишонладик. Ушбу кунга юртдошларимиз катта тайёргарлик кўришди. Шу сабабли таҳририятимизга келаётган хатларнинг аксарият қисмида истиқлол нафаси уфуриб турибди.

— Мустақиллик бизга ерга эгалик қилиш ҳуқуқини берди,— деб ёзади **самарқандлик Жумабой ота Шарипов.**— Ҳозир етти гектар жойга деҳқончилик қилаяпмиз. Байрам кунларида халқимиз дастурхони тўкин-сочин бўлишида бизнинг ҳам ҳиссамиз борлигидан беҳад мамнунмиз. Кечаётган ҳар бир кунимиз нон ушоғидек азиздир. Ерга тушган ушоқни кўзга суртганимиздек, истиқлолимизни ҳам нондек асраб-авайлашимиз керак.

Жиззахлик муштарий Пўлатжон Алибеков эса қуйидаги сўзларни битган: "Мустақиллик деганда мен халқи бу сўзнинг мағзини чақа билган, одамлари ана шу муқаддас неъмат учун минг бора ўлиб, минг бора тирилган юртни кўз олдимга келтираман. Ана шундагина бу юрт пойдевори янада мустаҳкам, келажаги буюк бўлади. Худо шоҳид, Ўзбекистонимиз шундай давлатлардан бири бўлажак".

Бундай эҳтирос, қувонч ва самимиятга тўла сатрларни **сурхондарёлик Эгам Солиҳов, урганчлик Олим Сафоев, Китоб туманидан Ёдгор Эшбоев, Тошкент шаҳридан Умида Ёрқулова, Навоий вилоятидан Собир Акромовнинг** йўллаган мактубларида ҳам ўқиш мумкин.

Юртбошимиз ўз нутқларида "Ўзбекистоннинг куч-қудрати манбаи — халқимизнинг умуминсоний қадриятларга содиқлиги, улуғ аждодларимиздан авлодларга ўтаётган маънавий мероснинг эл-юртга, она заминга битмас-туганмас меҳрию, миллий ғururida", деб таъкидлаган эдилар.

Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти мамлакатлари ўртасида ўз ўрни ва нуфузига эга бўлаяпти. Мамлакатимиз фуқаролари юрт бойлиги, ўз бойлиги эканлигини тушуниб етаяпти. Зеро энг муҳим ва энг асосий ютуқ ҳам ана шу!

Файзулла БОБО ДЎСТ,
"Халқ сўзи" мухбири.

• *Юрт фидойилари*

ЮРАГИДА ЎТИ БОР ОДАМ

Турсунхўжа Темиров узоқ йил мактаб болаларига математикадан сабоқ берди. 1991 йили нафақага чиқди-ю, бекорчидан худо безор, деган нақлга амал қилиб, оила аъзоларининг қаршилигига қарамай, отига минди-да, ҳовлисидаги мол-қўйларни олдига солиб, Хўжаобод туманининг Дўстлик жамоа хўжалиги ерларига туташ бўлган Ҳожибой ота тоғ тепалигида макон қурди.

— Ўша кунларга ҳам хаш-паш дегунча уч йил бўлиб қолди, — дейди юзлари офтобдан қорайиб кетган Турсунхўжа ака. — Ҳозир моллар сони 50 дан ошди. 19 таси соғин сигир. Сутини боғчага беряпмиз. 9 гектар ерни ижарага олганлигимиз учун семириб қолган новвосларни арзон нархда жамоа хўжалигига топшираяпмиз.

Турсунхўжа ака беш ўғил, икки қизни тарбиялаб вояга етказди. Икки қизини турмушга узатди. Фарзанд ўрнига фарзанд бўлсин, деб иккита келин олди. Алишер иқтисодчи, Маъмуржон тўқувчи-технолог, Ғанишер ва Ҳомидшерлар ҳайдовчилик қилади. Омоншер эса 10 синфда ўқияпти. Фарзанд тарбиялаб, ўқитиб, устига-устак шунча мол-ҳол қилишни ўзи бўлмайди.

Турсунхўжа ака ҳаётнинг барча аччиқ-чучугини тотган одам. Таниш-билишлари шунинг учунми, уни юрагида ўти бор одам, деб аташади. Турсунхўжа аканинг чиндан ҳам юрагида ўти бор.

Адҳамжон АБДУРАҲИМОВ.
(Муаллиф олган сурат).

• *Шахсий мулоҳазалар*

БОЛАЛАРНИ АЯЙЛИК

Кўпчилик қатори мен ҳам ишбилармонлик ва тадбиркорликни астойдил қўллаб-қувватлайман. Аммо ҳар нарса ўз меъёрида бўлгани маъқул.

Мен, масалан давлат тассарруфидаги тамаки маҳсулотлари, спиртли ичимликлар, пиво, салқин ва шарбатли ичимликларнинг ишбиламонлар томонидан сотилишига мутлақо қаршиман. Бозорларда сотилаётган ичимликларнинг қўлбола эмаслигига ким кафолат беради?

Эрталабки автобусда Ғиждувон орқали Навоий, Самарқанд, Тошкент ёки Учқудуққа ўтадиган бўлсангиз, автобус Ғиждувон шоҳ бекатида тўхташи билан уни тумонат одам босиб кетади. Булар йўловчилар эмас. Нон сотувчилар. Буни эҳтимол олқишлаш лозимдир. Бироқ нонфурушларнинг аксарияти болалар, мактаб ўқувчилари эканлиги кишини беихтиёр ранжитади. Бундай ҳолларни поездларда, ярим тун чоғида ҳам кўп кузатганман. Самарқандлик болалар нон, жиззахлик ёшлар эса кечаю кундуз вагон бўйлаб пайпоқ сотишади. Шу ўринда уларнинг ўқиши нима бўлади, деган ҳақли савол туғилади.

Биз уларнинг ишларига сира ҳам қарши эмасмиз. Бундай ишлар фақат дарсдан сўнг, бўш ёки дам олиш кунларида меъёр даражасида бўлмоғи керак, демоқчимиз.

Болаларимизнинг ишбилармон, тадбиркор бўлиши яхши. Аммо биринчи галда уларнинг ўқишлари, тил ва касб-ҳунар ўрганишларига шароит туғдириб бермоғимиз шарт. Чунки улар агар кўпроқ тил билса, касб-ҳунар эгалласа, келажак бундан-да порлоқ бўлади.

Акбар ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсаттан маданият ходими.

МУНОСАБАТНИ ЎЗГАРТИРИШ КЕРАК

Мен бошчилик қиладиган фермер хўжалигида жами 42 бош сигир бор. Ҳар куни давлатга 75-80 литр сут топшираман. Йил бошидан шу кунгача 5 тонна гўшт сотдим. Яна 2 тонна сут, 4 тонна гўшт етказиб беришни мўлжаллаяпмиз.

Лекин мени бир нарса ажаблантиради. Агар бозор-ўжар ёки кўчаларни айланиб қолсангиз, 200 грамм рангли сувни 50 тийиндан 1 сўмгача сотишаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Биз эса бир килограмм сутни 1 сўмдан сотамиз. Жиззах шаҳрида 1 литр сут (қўлда) 2-2,5 сўм, чакки эса 5 сўмдан зиёд туради. Биз ҳам маҳсулотимизни қўлда сотайлик, десак, шаҳар узоқлик қилаяпти. Устига-устак жамоа хўжалиги билан шартномамиз бор. Бундан ташқари биз — фермерларнинг маҳсулотлари билан ҳеч ким қизиқмайди; ўзимиз тайёрлаб, ўзимиз олиб бориб берамиз. Агар жойларда фермер хўжаликларига эътибор кучайтрилмас ёки муносабат тубдан ўзгартирилмас экан, унинг истиқболи ҳақида гапириш, одамларни унга жалб қилиш ёки қизиқтириш анча машкул бўлади.

Мурод АБДУРАИМОВ,
"Савоб" фермер хўжалиги раҳбари, Жиззах тумани.

• *"Халқ сўзи"да босилмаса ҳам*

КАМЧИЛИКЛАР ЎЗ ИСБОТИНИ ТОПДИ

Денов тумани Ш. Рашидов номли жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган "Бинафша" болалар боғчаси тарбиячиси Х. Меликулова ушбу боғчадаги тартибсизлик ҳамда кўзбўямачиликлар тўғрисида шикоят ёзган эди. Яқинда унга туман ҳокими Т. Менглиев имзоси билан жавоб хати келди:

"Текшириш жараёнида шикоятда келтирилган камчиликлар, асосан, тасдиқланди. Мактабгача тарбия муассасаларининг кенгайтирилган йиғилишида йўл қўйган камчиликлари учун боғча мудираси Р. Файзиевага ҳайфсан берилди. Унинг келини, синглиси махсус мутахассислик гувоҳномасига эга бўлмаганлиги учун эгаллаб турган вазифасидан озод этилди.

Шунингдек, боғча мудирасига боғчани қаттиқ ва юмшоқ инвентарлар билан таъминлаш ҳамда уни қиш мавсумига тайёрлашни тезлаштириш вазифаси топширилди".

ХУСУСИЙ ҚИЛИБ БЕРИЛДИ

Тошкентлик фермер Абдурайим Абдуллаев шикоят хатида Оққўрғон туманининг "Озод" жамоа хўжалигига қарашли товуқ фермасини хусусийлаштиришда айрим раҳбарлар қаршилик кўрсатишаётгани тўғрисида ёзган эди.

Яқинда ушбу шикоят юзасидан Тошкент вилояти ҳокимининг муовини Й. Тожибоев имзоси билан жавоб хати келди.

Унда "Озод" жамоа хўжалигига қарашли бўлган товуқ фермаси текширилгандан кейин фермер Абдурайим Абдуллаевга хусусийлаштириб берилгани маълум қилинган.

• *Муаммо*

ДОРИ-ДАРМОН ҚАЧОН КЎПАЯДИ?

Халқимизда "Соғлиқ-туман бойлик" деган нақл бор. Бирор жойингиз оғриса дарров унга даво излай бошлайсиз. Дори-дармон топилмаса-чи?

Тўғри, бу ҳақда матбуотда жуда кўп ёзилди. Чайковчилар танқид остига олинди. Шундан кейин кўча-кўй, бозор-ўчарда тиббиёт воситаларини сотишга қатъий чек қўйилди.

Энди дори-дармон қачон кўпаяди?

Лапас ҚЎШМАТОВ,
Ғаллаорол тумани.

• *Муштарий таклиф қилади*

"СУВОҚОВА"?!

Ўзбек тилига Давлат тили мақоми берилганидан сўнг, ўрисча ном билан юритилаётган завод ҳамда ташкилот номлари ҳам ўзбекчага ўгирилди. Унинг баъзи бирлари нотўғри таржима туфайлими, кишига бироз эриш туюлади. Масалан "Водоканал" сўзини жойларда "Сувоқава" шаклида ишлатишаяпти. Бу атама эътибор бермаган кишига аёл кишининг фамилиясини эслатади. Бизнингча "Водоканал" сўзи "Ичимлик-оқова суви" ёки "Оқавасув" шаклида ишлатилса тўғри бўлган бўлур эди.

Юнус Холхўжа
МУҲАММАДХЎЖА ўғли,
Ангрен шаҳри.

• *Ёлғоннинг умри қисқа*

БИТМАЙ НУРАБ БОРАЯПТИ

Ишонаверинг, Қашқадарёнинг Косон туманидаги Ҳалима қишлоғидаги мактаб ана шундай аҳволда.

Яқин-яқингача қишлоқ болалари қишнинг изғиринли кунларида қўшни Эсабой қишлоғидаги мактабга қатнашарди. Ҳалима ва Тўқманғит қишлоғи аҳолисининг узоқ югур-югурларидан сўнг, қишлоққа "Чўпонлар уйи" лойиҳасида мактаб қурилди. Ўқувчилар сони ортиб кетгач, катта кичик 11 та хона торлик қилиб қолди. Устига-устак бу мактабда на бирор ёпиқ зал ва на бунга шароит бор. Юқори ташкилотларга қилинган мурожаатлар ўз самарасини бериб, бундан икки йил муқаддам янги мактаб биноси қурилиши бошланди. Бироқ бинонинг биринчи корпус биринчи қавати қурилиши тугар-тугамас иш тўхтаб қолди. Қуриб битказилмаган қурилишу, қурилиш ашёлари ёғин-сочин остида қолиб, емирила бошланди. Бу орада ота-оналарнинг ёзишмалари бошланди.

"Маърифат" газетасининг 1994 йил 16 февраль сонида "Токай бошқаларга ҳавас қиламиз" сарлавҳали танқидий мақола чоп этилгач, ҳолинг не, деб сўрамаган раҳбарларнинг пайтавасига қурт тушди. Шундай бўлса-да, мактабда барча шароит мужассам, деб силлиққина жавоб ёзишди. Бу ёқда эса ҳали битмасдан емирилаётган чала мактаб биноси... Қурилишни тугаллаш ҳақида ҳеч ким қайғураётгани йўқ. Шунингдек, қишлоқни газлаштириш масаласи ҳам бир йилдан буён бир жойда депсиниб турибди. Бундан роппа-роса бир йил олдин ётқизила бошлаган газ қувурлари ҳам Ҳалима ва Тўқманғит қишлоқларига етиб келгани йўқ.

Т. САНАҚУЛОВА,
пенсионер.

ХАЛҚ СЎЗИ–ҲАҚ СЎЗ

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ ОЛИЙ МАҚСАДИ–ХАЛҚИМИЗНИНГ ИЗЗАТИНИ ЖОЙИГА ҚЎЙИШ

• *Газетхон танқид қилади*

КАРНАЙЧИДАН БИР ПУФ...

(Луқма)

Тўғри гапирган одамнинг ҳеч кимга ёқмаслиги турган гап. Айрим маҳаллий раҳбарларнинг кичкинагина муаммони ҳал қилиш учун "юқори"дан топшириқ кутишга ўрганиб қолишгани ҳам айни ҳақиқат. Келинг, яхшиси муддаога кўчайлик.

Шаҳрихон туманидаги "Найнаво" жамоа хўжалиги ҳудудида Фарғона вилоятининг Қува, Андижон вилоятининг Асака туманларини бир-бири билан боғловчи ҳалқа вазифасини бажарадиган бир кўприк бор. Ушбу кўприкнинг бузилганига ярим йил бўлаяпти. Шу сабабли "Шаҳрихон—Қува", "Шаҳрихон—Фарғона" йўналишида қатнайдиган автобуслар эрта баҳордан тўхтаб қолди.

— Одамлар бозор-ўчарни Қува бозоридан қилишга ўрганиб қолишган. Чунки у автобусда 20 дақиқалик йўл эди. Афсуски, ўтган ярим йилда автобус кутавериб уларнинг кўзлари тўрт, тоқатлари тоқ бўлди. Кўприкни тузатиб қўйишга бизнинг қурбимиз етмайди. Агар бу ишга Шаҳрихон туман ҳокимлиги бош қўшса, кўнгилдаги иш бўларди, — дейди Найнаво қишлоқ фуқаролар йиғини котиби Орифжон Мирзаев. — Ўша кўприк бузилгандан буён Қувадаги қариндош-уруғлар билан ҳам ўртадаги борди-келди узилиб қолди...

— Карнайчидан бир пуф, дейишади. Кўприкни ўнглаб қўйиш, туман раҳбарлари учун аслида ҳеч гап эмас. Бизнингча, уни тузатишга масъул ташкилотларнинг бошлиқлари ҳокимнинг оғзига қараб туришган кўринади. Йўловчилар ҳолига маймунлар йиғлаётганлигини ҳамма кўриб турибди. Лекин ҳоким топшириқ бермагунча кўприкни ҳеч ким тузатмайдиганга ўхшайди, — дейди "Қушқуноқ" маҳалла қўмитасининг раиси, маориф фахрийси Турсинбой ака Тешабоев. Шаҳрихон тумани ҳокими Ҳ. Янгибоев Қува тумани ҳокими билан бамаслаҳат иш тутиб, шу кунларда бузилган кўприкни ўнглашга бош қўшсалар одамларнинг дуосини олган бўлишарди...

Ишқилиб, ҳокимларга инсоф берсин-да.

Ҳ. РУСТАМОВ,
Жумҳурият журналистлар уюшмасининг аъзоси.

• *Мададталаб мактублар*

ИККИ КУН — ИККИ МАНЗАРА

10 август куни қизим, набирам билан бирга 658 поездда Чустга йўл олдик. Биз патта олган 14-вагоннинг деразалари синиқ экан. Шу боис кузатувчи бизни 18-вагонга кўчирди. Кейин билсак, у киши бригадир эканлар.

Биз ўша куни манзилимизга осойишта етиб бордик. 16 август куни эса 657 поезднинг 16-вагонига чиқдик. Вагон кузатувчиси паттамизни текшириб кўрмади ҳам. Купега чиқсак, бизнинг 17, 18, 19-жойларга тўртта аёл ётиб олган экан. Биз уларни турғазиб ўрнимизни эгалладик. Вагон кузатувчиси паттасиз йўлловчиларни чиқариб юбормаи. Улар бизнинг оёқ тарафимизда ўтириб келишди. Ўша куни купеда одамнинг кўплиги, устига-устак ойналарнинг синиқлиги боис поезддан ҳорғин тушдик. Яна бир ажабланарли томони шундаки, ўша куни купе вагоннинг йўлаклари ҳам паттасиз йўловчилар билан тўла эди. Нима учун нафси ўпқон вагон кузатувчисининг айби билан биз қийналиб келишимиз керак? Ревизорлар қаерга қарашди?! Икки кунда икки хил манзаранинг гувоҳи бўлдик. Уларнинг бири таҳсинга лойиқ бўлса, иккинчиси...

У. БУВАБЕКОВ,
Тошкент шаҳри,
Қизил тамға кўчаси.

ХАЛҚ РИЗҚИДАН ҚЎРҚМАГАН КОРЧАЛОНЛАР

Шу йилнинг 4 август куни меъёрлаштирилган озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиш учун Маликаобод қишлоғидаги дўконга бордим.

Унга киргач, ажабтовур ҳолга дуч келдим: "Боғи-шамол" тамғаси босилган биринчи навли "кўк чой" жойланган катта яшикдан (Самарқанд чой қадоқлаш фабрикасида қадоқланган) ўндан зиёд бўш чой қутиси чиқди. Уларнинг гарчанд, соф оғирлиги 100 грамм, деб кўрсатилган бўлса-да, унда чойдан асар ҳам йўқ эди.

— Ҳар гал чой солинган катта яшикда 10—15та бўш чой қутиси бўлади,— дейди сотувчи.— Устига-устак биринчи нав деб келтирилаётган чой ўта сифатсиз: хасхашакдан иборат.

Самарқанд чой қадоқлаш фабрикаси раҳбарлари қаёққа қарашаяпти экан?..

Б. МАНСУРОВ,
Қизилтепа тумани,
Маликобод қишлоғи.

БУ ЁҚДА БИЗ У ЁҚДА ПУЛ... САРСОН

Қизим дам олиш учун Намангандаги "Пахтали кўл" санаторийсига борган эди.

Мен 24 июн куни унга 95 минг сўм купон юбордим. Пулни тез борадиган қилиб юборганим боис 15 минг сўм-купон хизмат ҳақи олишди. Бироқ 29 июнь куни қизим Исмоилова Нигора пулни олмаганлигини маълум қилди. 41-почтага борсам, улар пулни Наманган қабул қилиб олганини айтишди. 29 июнь куни яна 80 минг сўм-купон жўнатдим. Бироқ қизим мен юборган пулларнинг биронтасини ҳам олмасдан, 8 июль куни Хоразмга қайтиб келди. Наманганга юборилган пулдан ханузгача дарак йўқ. Наҳотки уни йўлда ўғрилар уриб қолган бўлса...

Қозоқ ИСМОИЛОВ,
Қўшкўпир шаҳри, Охунбобоев кўчаси, 80-уй.

• *Воқеа*

БОТИР МЕРГАН ИККИ БОШ ҚЎЙ, 15 САРКАЛИ БЎЛДИ

Деҳқонобод туманидаги Қизилча ширкат хўжалиги чорвадорлари орасида бўриларнинг кўпайганлиги ҳақида хабар тарқалди,

Бўрилар вақти-вақти билан гоҳ хўжалик, гоҳ шахсий чорва молларини еб кетадиган одат чиқарди. Июль ойининг охирлари эди. Ботир мерган ўша куни отарни укаси Ҳусанга топшириб, ўзи эрталаб Сарғалоқ яйловидан уйга қайтди. Отасининг: "Молга тезроқ бор, уканг отарни удда қила олмайди, бир томонда бўрилар..." деб зўрлашидан кейин Ботир отарга кеч соат 9 ларда қайтди. Қараса, Ҳусан ранги оқарган қуйи отарни уйга ҳайдаб келаяпти.

– Ҳа, тинчликми? – деб сўради.

– Қаеқда, бўрилар бир қўйнинг ярмини еб кетди, – деди ҳовлиқиб Ҳусан. Ака-укалар ит билан қашқирларни анча масофагача қувлаб юборгандан кейин ҳам итлар негадир тинчимади. Шундан сўнг ака-укалар бўриларни пойлашга қарор қилишди. Орадан кўп ўтмай бўрилар тўдаси тўппа-тўғри қўйларга ташланди. Ботир нишонни тўғри олиб, милтиқ тепкисини босди. Ўқ зарбидан яраланган бўри жон ҳолатда судралиб қоча бошлади. Ботир мерган уни яна нишонга олиб, иккинчи бор тепкини босди ва Йўлбарсни қўйиб юборди. Бир сой ошиб қараша, Йўлбарс яраланган бўрини у ёқдан, бу ёққа судраб тортяпти. Бироз ўтгач бўри ерга қулади.

Эртаси куни Ботир мерган чўпонлар тамойилига кўра бўрини мотоциклга ортиб қўшни отарларга айлантирди. Ширкат хўжалиги раиси Рўзибой Эшмирзаев Ботир мерган Матановни 2 та қўй билан мукофотлади. Норин Эшқувватов, Ғанишер Тожиев бошлиқ ферма чўпонлари эса биттадан, жами 15 бош сарка беришди.

Ш. ҚЎЧҚОРОВ,
Деҳқонобод тумани.

КЎРГАНЛАР БОРМИ?

Самарқанд вилояти Пойариқ тумани ички ишлар бўлими томонидан 1972 йилда туғилган Хўроз Исҳоқов қидирилмоқда. У уйидан 1994 йил 10 июнь куни чиқиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 165-170 см, сочи қора, ўнг қўли билан оёғи қийшиқ. Юрганда гавдаси энкайиб ҳаракат қилади. Руҳий касаллиги туфайли махсус рўйхатда туради. Исминг "Хўрозми", дейилса "Ҳа", деб жавоб қайтаради. Агар уни кўрган билганлар бўлса, зудлик билан Пойариқ тумани, Чураш жамоа хўжалигининг Хоса қишлоғида истиқомат қилувчи Тошбой Исҳоқовга хабар қилишларини илтимос қиламиз.

ИШЧИЛАР ҚУРИШАЁТГАН ДЎКОНЛАР

Айни шу кунларда Андижон вилоятида шаҳар ва туман ҳудудидаги бозорларни таъмирлаш, тартибга келтириш ишлари жадаллик билан олиб борилмоқда.

Шаҳар ҳудудидаги режасиз қурилган тижорат дўконлари бузилиб, ўрнига "Коммунар", ҳамда "Ирмаш" заводи ишчилари томонидан шарқона услубда қурилган дўконлар қад кўтаряпти.

— Бозорларнинг ички ҳаётини тартибга солиш учун шаҳар ва туман ички ишлар бўлими ходимлари ҳам сидқидилдан меҳнат қилишмоқда — дейди бозор директори Аҳмаджон ака. — Чунки хушёрлик ўз вақтида оширилмаса, маҳсулотини сотишга олиб келган деҳқонлар биздан ранжиб қолишлари ҳеч гапмас. Шунинг учунми, оллоҳга шукр, бозорларимизда арзончилик бошланиб қолди.

СУРАТДА: Андижон вилоят қурилиш ва таъмирлаш тресги бригадасининг бошлиғи, Республикада хизмат кўрсатган қурувчи (чапда) Абдупатто ҲАЙДАРОВ, ишчилар Хайрулло Сатторов ва Соҳибжон Қодировларга қилинадиган ишлар тўғрисида кўрсатма бермоқда.

Абдураҳмон АДҲАМЖОНОВ олган сурат.

ЎЗГАЛАР БАХТИ УЧУН

Андижон тумани Найман қишлоғида истиқомат қилувчи Усмонжон Ҳолиқов уруш даҳшатларини бошидан кечирган, ўзгалар бахти учун курашганлардан биридир.

Уруш бошланганда у Жданов номли (ҳозирги Ойдинбулоқ) жамоа хўжалигида ишларди.

– Урушга кетаётганимизда қўрқувдан кўра душманга бўлган нафрат кучли эди, – дея эслайди Усмонжон ота.

Ҳолиқов Москва остонасидан Украина шаҳарлари ва қишлоқларини озод этишгача бўлган жангларда қатнашди. Россиянинг Саратов вилоятини душмандан тозалашда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди. Ва Харьков остонасидаги жангларда қаттиқ яраланди. Ана шундан кейин унга қайта жанг қилишга рухсат беришмади. Усмонжон ғалабани она қишлоғи Найманда қарши олди. Фронтдаги қаҳрамонликлари учун бир неча орден ва медаллар билан тақдирланди.

– Истиқлолга етадиган кунлар ҳам бор экан, – дейди Усмонжон ота. – Биз қандай оғир кунларни кўрмадик, дейсиз. Уларнинг ортда қолгани рост бўлсин. Юртимизда тинчлик, омонлик, шоду ҳуррамлик ҳукмронлик қилсин.

Акмал ИБРОҲИМОВ,
Андижон тумани.

● *Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан*

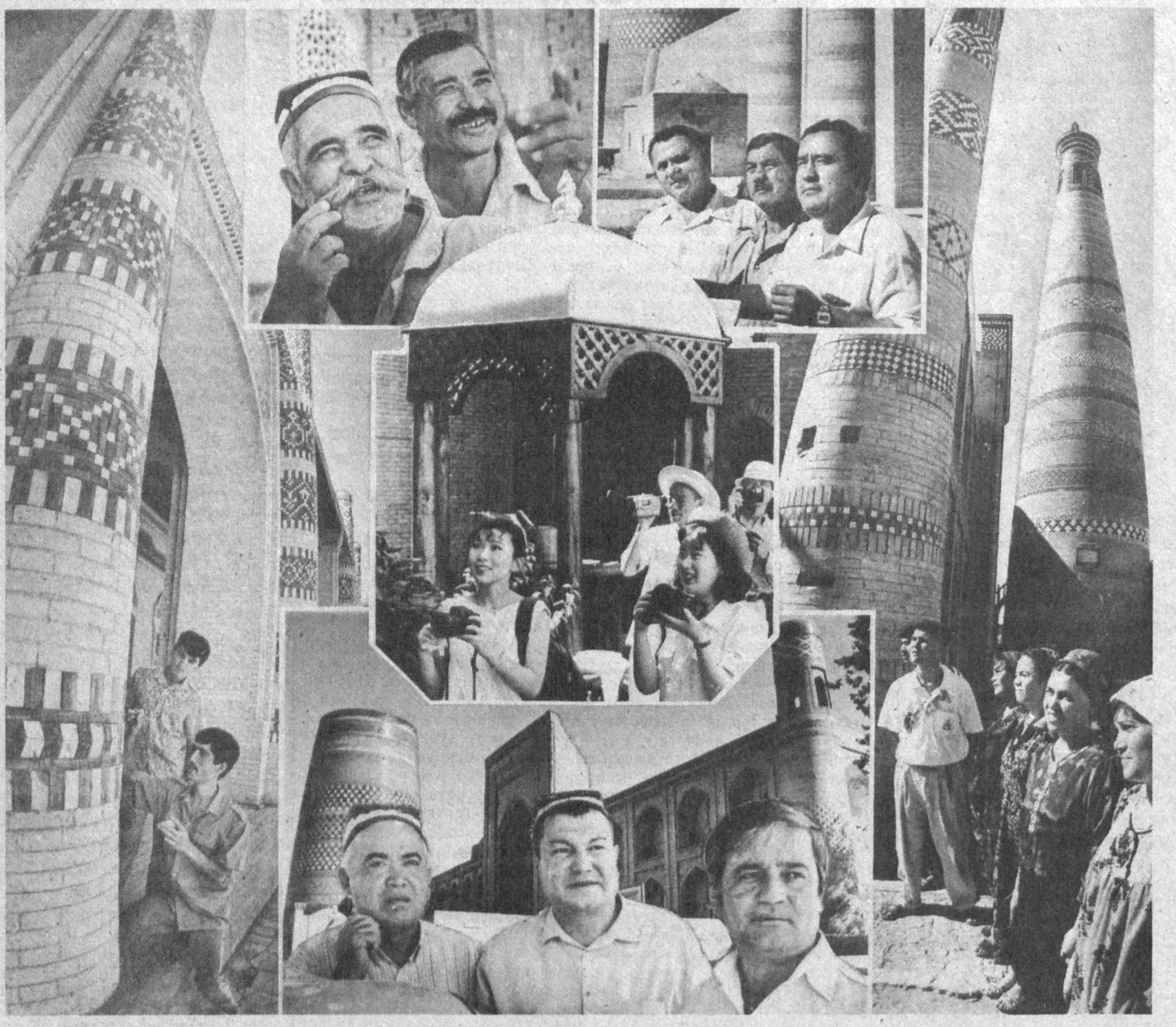

ЯНА БИР ТЎЙ АРАФАСИДА

Қадимий Хева тағин бир шодиёна — Муҳаммад Раҳимхон Соний — Феруз таваллудининг 150 йиллик тўйини нишонлаш арафасида.

Бу маърифатпарвар шоир Хоразмни бошқарган 47 йиллик муддатда шаҳарда ўнлаб мадраса, мақбаралар қурилган. Феруз ободонлаштириш ишлари, адабиёт, санъат, мусиқашуносликка катта эътибор берган. У Ўрта Осиёда биринчи бўлиб Хевада босмахона ташкил қилдирган.

— Ферузнинг таваллуд тўйига бағишлаб ўқув юртлари, маданий муассасалар, корхоналарда шоирнинг ижодий кечалари ўтказилмоқда. Кўҳна Арк, Муҳаммад Раҳимхон, Ота дарвоза, Боғча дарвоза, Тоза боғ, Карвонсарой каби маданий-маъмурий обидалар қайтадан сайқал топишида кўплаб усталар, меъморлар сидқидилдан меҳнат қилишди, — дейди Ўзбекистон халқ ноиби, Беруний номли жамоа хўжалиги раиси Рўзмат Ражабов.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) "Ўзбектаъмир" жамияти усталари Даврон Бекчонов, Фарҳод Жабборовлар Ферузнинг "Тоза боғ" қароргоҳини таъмирлашмоқда. (юқорида) Моҳир уста Нуржон ота Саидов шогирди Ҳушнуд Ваисов билан. Хева шаҳар ва туман ҳокимлигининг маданий ишлар бўйича муовини Арслон Отаев, "Ичонқалъа" давлат музей-қўриқхонаси директори Абдулла Абдурасулов ва Хоразм махсус илмий-таъмирлаш устахонаси директори Фарҳод Отажоновлар таъмирланган обидаларни кўздан кечиришмоқда (ўртада); чет эллик сайёҳлар Хева жамолига мафтун; (пастда) Ўзбекистон Фанлар академиясининг фахрий аъзоси; туман агросаноат бошқармаси бошлиғи Абдушариф Мадримов; Ўзбекистон халқ ноиби Рўзмат Ражабов тумандаги Рўзмат Мадаминов номли илғор жамоа хўжалиги раиси Матёқуб Мадаминовлар юбилей муносабати билан қилинган ва бажарилиши керак бўлган тадбирлар хусусида фикр алмашмоқдалар; (ўнгда) Хева жамолидан завқланаётган сайёҳлар.

Шоназар ИБРОҲИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.
Муаллиф олган суратлар.

● *Луқма*

ШОҲМОТ ҚИМОР ЭМАС!

Ҳар гал она шаҳрим гўзал Наманганга келганимда унинг кўчалари ва сўлим гўшаларини зиёрат қиламан. Болалигим ва ўспирин чоғларим кечган бу масканлар менга қайта куч ҳамда ғайрат бағишлагандек бўлади.

Яқинда дўстларим ва шогирдларим мени бир жойга етаклаб қолишди. Дид билан ўрнатилган чорбоғ ва унга тўшалган кўрпачаларни ҳисобга олмаганда бу жойни асло чойхонага ўхшатиб бўлмасди. Машинасозлик заводи ишчилари бунёд этган бу "Наврўз" чойхонаси ортиқча таърифга муҳтож эмас. Шериклардан икки-учтаси ошга уннаб кетди. Қолганларимиз суҳбатга киришдик. Асосий мавзу, албатта, шоҳмот бўлди. Тахтага доналар терилди. Баъзи назарий жиҳатларга тўхтаб ўтилгач, машҳур шоҳмотчилар учрашувида юзага келган вазият тикланиб, унинг нозик ва нафис жиҳатлари таҳлилига киришдик. Ўйин ниҳоясига етмасдан тепамизда кимнингдир "йиғиштиринг", — деган пўписаси эшитилди. Нотаниш бир йигит бизга ранг-рўйи бўзарганча кўзларини олайтириб, тикилиб турарди.

— Бу ер қиморхона эмас, — дея буйруқсимон хитоб қилди у. — Бу ер маданий дам олиш жойи, кўтаринг дастмоянгизни.

Аввалига ҳайрон бўлиб, жим туриб қолдик. Сўнг кўнгил шишасини синдирган бу кимсанинг кимлигини ҳижолатомуз сўрадик.

— Исмим Нажмиддин, фамилиям Эргашев, — деди у қалтираган овозда.

Камина ким эканлигимни айтиб, ҳақорат сабабини сўрадим.

— Бу ерда шоҳмот ўйнашга рухсат йўқ. Ҳокимият ман этган, — деди у безрайиб.

Бу гапдан донг қотиб қолдик. Наҳотки шундай бўлса, бундай бўлиши мумкин эмас. Спортга, жумладан шоҳмот санъатига муайян шароит яратувчи ва маблағ ажратувчи мутасаддилар бундай мулоҳазага боришга йўл қўймасликлари турган гап. Аммо қаршимизда турган хўжайинчага ўхшаш баъзиларнинг ўз манфаати йўлида ҳар қандай қабиҳликка бориши бу ерда одат тусини олган кўринади. Бундайларга бировнинг дилини оғритиш қанчалик гуноҳи азим эканлиги бир пул.

— Шоҳмотни-ку йиғиштирдинглар, энди кўрпачанинг тагига яширинглар, токи бошқаларнинг кўзи унга тушмасин, — деди-да ҳалиги кимса биздан узоқлашди.

Бу гирдиғумга ҳеч қандай сўз кор қилмаслигига ишонч ҳосил қилгач, унинг "буйруғи"ни бажаришдан нарига ўтолмадик. Дилимиз сиёҳ бўлди. "Наврўз"га келганимизга минг пушаймон едик. Шериклар мендан узр сўрашди, жуда ҳижолат бўлишди. Ошни қаеримизга еганимизни билмай сукут ичра тарқалишдик.

Эллик йиллик шоҳмотчилик, мутасаддилик, журналистлик фаолиятим даврида бундай ўта нохуш воқеага биринчи бор дуч келишим эди. Ҳам дилингизни сиёҳ қилиб, ҳам шаънингизга туҳмат тошларини ёғдирганига нима дейсиз?

Эсимда, ўттизинчи йилларнинг охирларида ҳамма чойхоналарда қизил бурчаклар, шоҳмотхоналар бўларди. Агар шундай бўлмаса чойхоналарга дарҳол муҳрли қулф осиларди. Бу жойлар маданият маскани ҳисобланиб, муқаддас саналарди. Асло даромад маскани ҳисобланмасди. Ҳозир ҳам шундай бўлиши учун йўл-йўриқлар бериб турилса-да, кўп ҳолларда унга амал қилинмаяпти.

Маълумки, республикамизнинг дастлабки шоҳмот усталари Намангандан етишиб чиққанлар. Чинакам халқ ўйини — шоҳмот спортнинг кенг кўламда ривож топишида уларнинг хизматлари беқиёсдир. Афсуски кейинги йилларда шоҳмот ишлари бутунлай бўшашиб кетди. Чунончи кўп муддатки, шаҳар, туман ва ҳатто вилоят биринчилиги учун ўтадиган расмий мусобақалардан ҳам нишон қолмади ҳисоб. Шуҳрати республикамизга ёйилган Бобур номли истироҳат боғида бундан ўн йилча муқаддам ишга туширилган ажойиб шоҳмот клуби эндиликда тижоратчиларга сотиб юборилибди. Ёзги шоҳмот павильони доимо гавжум бўлса-да, унинг ҳозирги аҳволини кўриб маймунлар йиғлайди. Мижозлардан ҳақ олишади-ю, ҳатто супуриб-сидириб қўйишни ҳам унутишар экан. Бу нарса ярим асрлик умрини шу соҳа юмушларига бағишлаган наманганлик камина учун жуда малол келганини айтмаса ҳам бўлади.

Яна бир гап. Кейинги пайтларда бу ерда шоҳмот ундай, шоҳмот бундай ва ҳатто шоҳмот ўйнаш ҳаром деган бемаъни фатво берувчи "муллавачча"лар кўриниб қолибди. Тарихимиздан бехабар бундайларга баъзи далилларни эслатиб қўйиш жоиз кўринади. Мусулмон оламининг машҳур халифаси Ҳорун ар Рашид ва айниқса, унинг ўғли ал Маъмун замонида илм-фан ва маданиятга қанчалик зўр эътибор берилгани, ўзига хос академия барпо этилгани, унда таҳсил олувчиларнинг кўпчилиги шоҳмот илмидан бохабар эканлиги, дастлабки шатранж-шоҳмот рисолалари Яқин Шарқ ва Ўрта Осиё ҳудудида юзага келганлиги, улар орасидан дастлабки олиялар, яъни гроссмейстерлар етишиб чиққанлиги сир эмас. Ҳорун ар Рашиднинг отаси Халифа ал Махрий шатранж мансубалари, яъни ҳозирги тилда шоҳмот композициясининг асосчиси, отаси деб тан олинган. Бундан минг йил муқаддам яшаб ижод этган Ар-Роғиб Исфахоний илоҳиёт илмининг д[illegible]ғаларидан ҳисобланиб, унинг асарлари ҳозир ҳам машҳурдир. Ар-Роғиб Исфахоний асарларидан бири "Шоҳмот одоби" деб номланган. Унда "шоҳмот ўзи нима" деган масала қўйилиб, бунга мукаммал жавоб берилган. Ҳозирда ҳам бу борада унга тенг келадиган қўлланмани топиш қийин. Шоҳмот ақл идрок баҳси, ҳалол ўйин эканлигига ортиқча далил излашнинг ўзи ноўрин ҳаракатдир.

1992 йили Филиппинда ўтказилган жаҳон шоҳмот олимпиадасида қатнашган ўзбекистонликлар 112 мамлакат жамоалари орасида иккинчи ўринни эгаллаб, юртимиз довруғини оламга ёйдилар.

Орадан бир йил ўтгач, Осиё биринчилигида ҳам худди шундай воқеа юз берди. Бундан бир неча ой муқаддам Малайзияда бўлиб ўтган Осиё биринчилигида наманганлик қизимиз Анжелика Хэгай тўртинчи ўринни олиб қайтди. Бу борадаги энг сўнгги муваффақият 15 ёшли шоҳмотчимиз Рустам Қосимжоновнинг аввалига жаҳон чемпионатида учинчи ўрин, кейин Осиё чемпионатидаги зафари (биринчи ўрин) бўлди.

Хуллас, муддаомиз шуки катта анжуманларда мамлакатимиз орияти, шон-шуҳрати учун курашадиган вакилларимиз орасида наманганликларнинг ҳам исм шарифлари тез-тез тилга олинишини истардик. Бунинг учун нуқсонларга барҳам бериб, тегишли шарт-шароитлар яратиб берилса, айни муддао бўлур эди. Кўнглимизнинг тўрид[illegible]ги гап шу. Мутасаддилар бунга қодир.

Мамажон МУҲИДДИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Шоҳмот федерациясининг фахрий президенти, халқаро ҳакам, тарих фанлари номзоди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИДА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРНИ РЎЙХАТДАН ЎТКАЗГАН ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТЛАРНИНГ 1994 ЙИЛ 1 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНОМАСИ

(сўм)

Тартиб рақами	Эмитент номи	Рўйхатга олинган сана	Чиқарилган қимматли қоғозларнинг умумий ҳажми
1	2	3	4
1.	"Тола А/Ж" ҲЖ	26.07.91 № 1	20 000
2.	"Самарқанд" ҲЖ	10.10.91 № 2	40 000
3.	Биржа "Тошкент" ҲЖ	30.10.91 12.03.92 № 3	60 000 20 000
4.	"Ўзинбанк" ҲТБ	23.12.91 14.12.92 20.04.93 № 4	15 000 15 000 120 000
5.	"Умид" ҲЖ	26.12.91 № 5	12 700
6.	"Ўзсаноатқурилишбанк" ҲТБ	3.01.92 № 6 18.12.92 15.11.93 13.12.93 31.12.93 № 31	500 000 2 500 000 10000 000 17000 000 70000 000
7.	"Ғунча" ҲЖ	12.02.92 № 7	5 792
8.	"Анапо" ҲЖ	12.02.92 20.07.92 № 8	42 000 16 000
9.	"Чилонзор" ҲЖ	19.02.92 14.02.94 № 9	6 708 7 940
10.	"Андижонбанк" ҲТБ	19.03.92 16.02.93 № 10	25 000 75 000
11.	"Тошкент-интурист" ҲЖ	24.03.92 № 11	12 000
12.	"Тошполиграфкомбинат" ижара корхонаси	27.03.92 № 12 19.08.93 № 41	2 100 25 000
13.	"Надежда" ҲЖ	27.03.92 № 14	3 000
14.	"Навоий товар-фонд биржаси" ҲЖ	24.04.92 № 15	20 000
15.	Ўзбекистон кўптармоқли деҳқончилик биржаси" "Ўзбекистон" ҲЖ	28.04.92 № 16	4 500
16.	"Шерзод" ҲЖ	24.06.92 № 17.	9 166
17.	"Крамдс-дост" Корпорацияси ҲЖ	27.04.94 № 14-2-69	50 000
18.	"Семурғ" ҲЖ	24.06.92 № 19	10 000
19.	"Наманган" ҲЖ	13.07.92 № 20	100 000
20.	"Кушан" ҲЖ	20.07.92 № 21	6 000
21.	"Термез биржаси" ҲЖ	19.08.92 № 22	20 000
22.	"Восход" КК	18.09.92 № 23	200 та облигация
23.	"Карвон" ҲЖ	2.10.92 № 24	25 000
24.	"Фаровон" ҲЖ	12.10.92 № 25	4 710
25.	"Ўзавиабанк" ҲТБ	17.05.94 № 26	100 000
26.	"Олтин-Водий" ҲЖ	23.11.92 № 27	15 000
27.	ТНК "АВЭКС" ҲЖ	7.12.92 10.09.93 № 28	57 090 47 190
28.	"Акмал Икромов таом" ҲЖ	9.12.92 № 29	6 970
29.	"Медис" ҲЖ	18.12.92 № 30	22 300
30.	"Ипак йўли" ҳиссадорлик инновация-тижорат банки	26.02.93 № 32 14.10.93 № 45	100 000 400 000
31.	"Наврўз" ҲЖ	23.03.93 № 33	8 000
32.	"Элтекс" ҲЖ	8.04.93 № 34	1 800 000
33.	"Сарбон" ҲЖ	13.04.93 № 35	30 000
34.	"Эркин" ҲЖ	13.04.93 № 36	8 130
35.	"Яккасарой" ҲЖ	27.09.93 № 37 02.08.94 №06-1-87 № 87	37 110 бекор қилинган 2 037 100
36.	"Матлуботбанк" ҲТБ	26.04.93 № 38	150 000
37.	"Тадбиркор" ҲТБ	26.05.93 25.03.94 № 39	4 300 000 1 433 000
38.	"Чирчиқшаҳар" ҲЖ	12.08.93 № 40	62 200
39.	"Нафиса" ҲЖ	27.09.93 № 43	10 060
40.	"Камолот" ҲЖ	27.09.93 № 44	17 280
41.	"Акмал-Икром Савдо" ҲЖ	8.11.93 № 46	79 920
42.	"Лола" ҲЖ	10.11.93 № 47	206 050
43.	"Гурлан" ҲЖ	23.11.93 № 48	18 000 000
44.	"Оқ олтин" ҲЖ	23.11.93 № 49	650 000
45.	"Болалар дунёси" ҲЖ	30.11.93 № 50	40 730 бекор қилинган
46.	"Бекобод Таом" ҲЖ	30.11.93 № 51	34 000
47.	"Юлдуз" ҲЖ	14.02.94 № 53	32 500
48.	"Инвестбан" ҲТБ	25.03.94 № 14-1-62	284 200
49.	"Марҳабо" ҲЖ	15.02.94 № 14-4-58	32 900
50.	"Келажак" ҲЖ	24.02.94 № 11-1-63	15 100
51.	"Нилуфар" ҲЖ	14.02.94 № 11-1-54	16 680
52.	"Ангрен таом" ҲЖ	14.02.94 № 11-1-55	31 070
53.	"Пазанда" ҲЖ	14.02.94 № 14-1-57	31 200
54.	"Чирчиқ таом" ҲЖ	14.02.94 № 52	56 875
55.	"Бекабодсавдо" ҲЖ	14.02.94 № 11-1-65	67 380
56.	"Хонобод" ҲЖ	15.02.94 № 11-1-64	37 280
57.	"Турон" Консолидацияси ҲТБ	17.03.94 № 14-1-61	500 000
58.	"ЎзавтоУАЗ" ҲЖ	15.02.94 № 14-1-57	50 000
59.	"Либос" ҲЖ	25.03.94 № 03-1-66	35 300
60.	"Ўзбек Савдо Уйи" ҲЖ	16.03.94 № 14-1-59	50 000
61.	"Чинор" ҲЖ	24.03.94 № 11-1-60	24 180
62.	"Бекабод гўшт" ҲЖ	26.04.94 № 14-1-67	314 100
63.	"Чирчиқ сут" ҲЖ	26.04.94 № 11-1-68	785 400
64.	"Лола" Офис-маркази" ҲЖ	27.04.94 № 14-1-70	250 000
65.	"Янгийўлгўштконсерва" ҲЖ	27.04.94 № 13-1-71	162 000
66.	"Умид" ҲЖ	28.04.94 № 14-1-72	30 000
67.	"Фонд" ҲЖ	05.05.94 № 14-1-73	121 000
68.	"Газмол" ҲЖ	05.05.94 № 01-1-74	17 000
69.	"Хўжалик моллари" ҲЖ	05.05.94 № 14-1-75	65 530
70.	"Қарши гўшт" ҲЖ	12.05.94 № 04-1-76	534 500
71.	"Шаҳрисабз гўшт" ҲЖ	24.05.94 № 04-1-77	207 900
72.	"Шарқ гули" ҲЖ	26.05.94 № 14-1-78	89 010
73.	"Янгиариқ" ҲЖ	27.05.94 № 13-1-79	18 000 000
74.	"Халқаро ишбилармонлар маркази" ҲЖ	1.06.94 № 14-1-80	132 000
75.	"Савдогар" ҲТБ	6.06.94 № 14-1-81	6 000 000
76.	"Чирчиқ гўшт" ҲЖ	9.06.94 № 11-1-82	487 108
77.	"Тошкент гўшт" ҲЖ	13.06.94 № 11-1-82	2 379 000
78.	"Жайхун" ҲЖ	30.06.94 №06-1-86	21 500
1994 йилнинг 1 июлигача ЖАМИ:			159 248 559

Изоҳ:

ҲЖ — ҳиссадорлик жамияти;
КК — кичик корхона;
ҲТБ — ҳиссадорлик тижорат банки.

ХАЛҚ СЎЗИ
●
НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.
Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов, навбатчи — О. Раҳимов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби №0001 Буюртма Г. — 1053 70362 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди — 21.45. 1 2 3 4 5 6